

مشاهده و طراحی

دکتر محسن جعفرنیا

انتشارات آذر

تهران ۱۳۹۴

سرشناسه : جعفرنیا، محسن، ۱۳۵۴
عنوان و پدیدآور: مشاهده و طراحی،
محسن جعفرنیا
مشخصات نشر: تهران، آذر، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری: ۲۳۰ ص. : مصور
(بخشی رنگی)؛ ۱۷×۱۲ س. م
وضعیت فهرست نویسی: قیفا
یادداشت: کتابنامه: ص. ۲۳۰
موضوع: طراحی
رده بندی کنگره:
NC۷۲۰ ۱۳۹۱ ج ۷ م ۵
رده بندی دیویی: ۷۴۱/۲
شماره کتابخانه ملی: ۳۰۵۳۹۱۴

نام کتاب: مشاهده و طراحی

تالیف: محسن جعفرنیا

ناشر: آذر

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۴

تیراژ: ۳۰۰

طراحی جلد: سحر برومند

ویراستار: سحر برومند

بها: ۶۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۶۲-۰۱-۹

ISBN: 978-600-6862-01-9

کلیه حقوق برای نویسنده محفوظ است.

دفتر مرکزی انتشارات آذر:

تهران - خیابان انقلاب - ابتدای خیابان ۱۲ فروردین -

پلاک ۳۱۸ - انتشارات آذر

تلفن: ۱۵ الی ۶۶۹۶۶۱۱۴ - ۰۲۱

فهرست	۱
مقدمه	۱۵
مشاهدات	۲۲۱
منابع	۲۲۲
اعتبارات تصاویر	۲۲۷
سایر آثار نویسنده	

● مقدمه

ایده نوشتن این کتاب از ضرب المثلی پارسی که می گوید: " شروع هر کار نصف آن کار است"، به همراه تجربه خودم در طول دوران تدریس در دانشگاه از نحوه انتخاب موضوع توسط دانشجویان نشأت گرفته زیرا که اکثر دانشجویان همیشه در اول ترم و شروع هر پروژه آکادمیک کوچک و بزرگ در انتخاب موضوع دچار مشکل و تردید می شدند. مشکل انتخاب موضوع به این صورت بود که دانشجو حداقل یک تا سه هفته را صرف این کار می نمود و برخی دانشجویان با یک ماه هم نمی توانستند بر این مشکل فایق آیند، در حالی که عملاً دانشجو با یک بررسی ساده می تواند در طول مدت اولین جلسه درس موضوع را انتخاب نماید.

پس بر آن شدم که مجموعه ای از مشاهدات را جمع آوری نمایم که بیانگر مشکلات استفاده کنندگان سراسر جهان باشد، هرچند مشکلات بشمارند و در غالب یک کتاب کوچک تمام آنها نمی گنجند. در این مشاهدات می بینیم که همه به طور خود به خود تعاملی را با فرم ها و فضاها ی اطرافشان که با آنها مواجه می شوند برقرار می کنند و برخی از این فرم ها و فضاها دارای کیفیتی هستند که می توانند همه را وادار و متقاعد نمایند تا به روشی خاص رفتار نمایند. از آنجایی که انسان موجودی خلاق است، می توان استفاده از امکانات موجود در اطرافش را در رفتارش مشاهده نمود، هنگامیکه او از مزایای عملکردهای زیبایی شناسی، فیزیولوژی، فنی و اقتصادی که می تواند آنها را درک نماید استفاده می کند و گاهی این رفتار خلاقانه منجر به خلق ایده ای بسیار هوشمندانه می گردد.

عنوانی که ما می خواهیم انتخاب نماییم را فقط نباید در یک فعالیت خاص جویا شد. نقطه شروع هر پروژه ای که همه جا به محصول یا فضا مرتبط است نیاز به کنجکاوی و مشاهده ای مداوم دارد، چون نیاز همه جایی است. هرکسی می تواند یک نیاز را که از مشکل بر می خیزد شناسایی نماید، اما در مراحل اولیه انتخاب موضوع، هر کس باید مشکل را بعد از مشاهده رفتار مردم در محیط طبیعی شان درک نماید. این به ما کمک می کند تا نیازی را پیدا کرده که ما قصد داریم موضوعی را بر آن استوار سازیم. برای این منظور از یک پارک و یا از یک مترو بازدید نمایید و یا مجموعه تصاویر و مشاهدات این کتاب را بررسی نموده تا حس کنجکاوی را تحریک کرده و شما را به تفسیر وضعیت تشویق نماید تا به خوبی الهام لازم برای توسعه یک موضوع فراهم آید.

توانایی مشاهده بسیار مهم است، نه دیدن، بلکه نظارت داشتن. چگونه افراد با محیط خود تعامل دارند و تغییرات را به محصولات که در یک روش خاص استفاده می شوند اعمال می کنند؟ محرک های مشاهدات اغلب لازم هستند تا یک امکان را در هر زمان و مکان شناسایی نماییم. این محرکها ممکن است مشاهدات ناخودآگاه و یا انتخابهای آگاهانه باشند. تصاویر و مصنوعات که در اینجا جمع آوری شده، به عنوان یک منبع الهام بخش ارزشمند هستند که می توانند جهت گیری و بررسی بیشتری را فراهم سازند. ممکن است اشاره به این تصاویر به طراحان کمک نماید تا حساسیت بیشتری نسبت به تجربه و رفتار مردم پیدا نمایند و چه اندازه مشاهد رفتار کاربر مهم می باشد زمانی که آنها از فرصت ها استفاده می کنند تا محدودیت را به چالش بکشند.